

ње, премда су и у садашњим програмима на факултетима и вишим школама ова питања обрађена у доста скромном обиму или су сасвим испуштена. Поред тога, семинар је био интересантан како за историчаре тако и за филозофе, педагоге, социологе, економисте, правнике и друге професије, што је од посебног значаја. Сматра се

да ће он имати изванредан значај за осposобљавање и упућивање наставника и професора друштвених предмета да научно тумаче савремена друштвена кретања и друштвени развитак.

Радови са семинара биће објављени као друга свеска едиције *Прилози настави историје*.

П. Милошевић

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА СР ЦРНЕ ГОРЕ У 1970. ГОДИНИ*

Органи управљања

Радна заједница је одржала пет сједница, од којих двије са представницима друштвене заједнице, и на њима непосредно одлучивала о свим питањима пословне политике, коришћењу и располагању средствима, о међусобним радним односима и о другим општим питањима, осим о пословима који су статутом повјерени управном одбору и директору.

На сједницама Радне заједнице, поред осталог, донесен је нови статут, измијењени су и допуњени Правилник о распојели личних доходака, финансијски план и програм рада за 1970, завршни рачун и извјештај о раду за 1969. годину, одлучивало се о штампању и тиражу издања Института, о расписивању огласа за пријем кандидата на двогодишње усавршавање уз рад, о закључењу уговора о кредитима за набавку опреме, вршене анализе извршења плана рада по тромјесечјима, извршен избор предсједника Радне заједнице и чланова Управног одбора и друго.

Извршни органи

Управни одбор се састоји од пет чланова. У току 1970. године одржао је 10 сједница и на њима утврђивао предлоге општих и појединачних аката, планова и прог-

рама рада, старао се о спровођењу одлука и закључака Радне заједнице, одређивао висину ауторске накнаде сарадницима Института, образовао потребне комисије за проучавање појединих питања, старао се о заштити и правилној употреби друштвене имовине, одлучивао о распореду радног времена и др. пословима који су му статутом и одлукама Радне заједнице стављани у надлежност. О свим тим питањима Управни одбор је доносио одлуке, закључке и препоруке.

Стручни орган

Научно вијеће Института сачињава седам чланова, и то: др Славо Мијушковић из Котора (предсједник), др Томица Никчевић, др Владо Стругар и др Бранко Павићевић сви из Београда и др Димо Вујовић, Радоман Јовановић и Ђуро Вујовић, радници Института.

У току 1970. године Научно вијеће је учествовало у разматрању организације, метода и др. питања од значаја за научноистраживачки рад у Институту.

На једној сједници у 1970. години утврђени су предлог извјештаја о научноистраживачком раду Института у 1969. години и предлог програма научноистраживачког рада за период 1971—1975. го-

* Пошто су читаво годиште Часописа за 1971. заузели искључиво материјали са научног скупа поводом 30-годишњице устанка и револуције, нијесмо могли, како је то уобичајено, објавити овај извјештај у броју 1—2 за 1971.

дине, прихваћен рукопис „Омладински покрет у Црној Гори 1919—1941“, одређени рецензенти за рукопис „Помени црногорских племена у которским споменицима“, разматрало питање избора радника у научна звања и др.

Организационе јединице су, у оквиру општих аката, одржавале своје сједнице најмање једанпут у три мјесеца и на њима расправљале о планирању задатака и њиховом извршењу, као и о другим пословима од значаја за унапређивање рада. Мишљења организационих јединица скоро увијек су уvažавана од стране органа Института, мада се не може рећи да су се оне афирмисале као самоуправне ћелије Института.

Одјељења у научном сектору су одржала један заједнички саста­нак и на њему расправљала о неколико питања која се односе на оквирне и годишњи план рада, о учешћу на научним скуповима, о издавачкој дјелатности, о часопису „Историјски записи“, о раду библиотеке и др.

Унутрашња организација

Научни сектор има два одјељења, и то: Одјељење за историју Црне Горе до 1918. и Одјељење за историју Црне Горе послџе 1918. године.

На задацима Одјељења за историју Црне Горе до 1918. године радила су три научна радника Института и два спољна сарадника, а на задацима Одјељења за историју Црне Горе послџе 1918. године седам радника Института и три спољна сарадника.

У Архиву за раднички покрет радила су четири радника (шеф Архива, сарадник за мемоарску грађу, архивски помоћник и повремено дактилограф).

У библиотеци су радила два радника (књижничар и вршилац дужности шефа од јуна 1970. године).

У сектору општих и рачуноводствено-комерцијалних послова радило је шест радника.

У свим секторима радило је 19 радника, од којих 10 са високом

стручном спремом, два са вишом, три са средњом, два са нижом и два радника без квалификација.

Од осам научних радника шесторица имају докторат наука.

Научни и стручни рад

На научноистраживачком раду, по плану који су својевремено утврдили Научно вијеће и Радна заједница, у току 1970. године радило је 10 радника Института и четири спољна сарадника.

Одјељење за историју Црне Горе до 1918. године

Научни радници у овом одјељењу радили су на пет научно-истраживачких задатака уговорених са Републичким фондом за финансирање научних дјелатности.

На теми „Црна Гора у плановима Аустро-Угарске 1903—1914“ радио је др Новица Ракочевић. Он је исписивао грађу са микрофилмова, прегледао литературу и правџо биљешке.

Поред рада на овом задатку, др Ракочевић је написао чланак „Политичка активност књаза Мирка 1916—1918“ и један приказ који је објављен у часопису „Историјски записи“.

На теми „Државно уређење Црне Горе 1851—1878. године“ радио је Радоман Јовановић. За ову тему аутор је колационирао грађу и извршио припреме за писање.

Поред рада на поменутој теми, Јовановић је написао чланак „Политика Црне Горе према бокељском устанку 1869. године“. Заједно са др Мирославом Лукетићем приредио је за штампу извјештаје руског конзула у Дубровнику о бокељском устанку 1869. године, а написао је неколико биљешки о књигама за часопис и написа у новинама. Јовановић је радио у редакцији часописа „Историјски записи“ на дужности одговорног уредника.

На теми „Државно уређење Црне Горе 1878—1903. године“ радио је Новак Ражнатовић.

На теми „Црна Гора од краја XVIII до средине XIX вијека“ радио је др Ђоко Пејовић.

Др Ђоко Пејовић је извршио и неке допуне на ранијем раду „Политика Црне Горе у Затарју и Горњем Полимљу 1878—1912“, а завршио је преглед грађе за рад о личности и дјелу дра Лазара Томановића.

Спољни сарадници

На задатку „Црна Гора уочи кримског рата“ радио је др Бранко Павићевић. У току прошле године обавио је фотокопирање са микрофилмова архивске грађе из архива у СССР.

На теми „Помени црногорских племена у которским споменницима (XIV—XVI)“ радио је Ристо Ковијанић. Он је у току године предао готов рукопис; како је и предвиђено уговором.

Одјељење за историју Црне Горе послије 1918. године

На теми „КПЈ у Црној Гори 1919—1929“ радио је др Јован Бојовић. Он је у току године припремио за штампу књигу докумената „Грађа за историју радничког покрета и Комунистичке партије у Црној Гори 1919—1929. године“, а радио је и на припреми за штампу књиге „Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918—1941. године“. Написао је и неколико чланака: „Политичка активност Комунистичке партије у Црној Гори 1919—1920“, „Популарисање Лењинових идеја у Црној Гори (1917—1929)“, „Политичка активност Комунистичке партије у Црној Гори уочи V земаљске конференције“ и „Покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору 1940. године“.

На теми „Црногорска федералистичка странка“ радио је др Димо Вујовић. На научноистраживачком раду у Паризу провео је три мјесеца.

На теми „НОП у Црној Гори од средине 1942. до капитулације Италије“ радио је др Ђуро Вујовић. Аутор је завршио архивска истра-

живања у Институту и вршио истраживања у Београду.

Вујовић је извршио и накнадна истраживања у Војноисторијском институту у Београду за тему „Стара Црна Гора и Црногорско приморје у НОБ-и 1941—1945. године“ и одбранио докторску тезу.

На теми „КПЈ према припадницима грађанских партија НОП 1941—1945“ радио је др Радоје Пајовић. Два мјесеца је вршио истраживања за ову тему у Београду, Загребу и Сарајеву. Пајовић је вршио и допунска истраживања за тему „Чегнички и федералистички покрет у Црној Гори 1941—1945“. Написао је и припремио за штампу два научна саопштења.

На теми „Културно-просвјетне прилике у Црној Гори 1918—1941“ радио је др Ђоко Пејовић. Он је прегледао неколико годишта „Слободне мисли“ и написао девет поглавља.

На теми „Црногорска народна омладина 1941—1945“ радио је Славоко Станишић. Он је припремио за штампу чланак „Формирање УСАО-а Црне Горе и Боке“.

На теми „Организациони развитак КПЈ у Црној Гори 1941—1945. године“ радио је Павле Милошевић. Припремио је за штампу чланак „Организација и развој партизанске здравствене службе у Црној Гори 1941—1942“, затим прилог „Ишчекивање совјетске помоћи на Дурмитору 1942. године“.

Спољни сарадници

На теми „НОП у окупираним градовима“ радио је мр Мило Стругар.

На теми „Народна власт у Црној Гори“ радио је Зоран Лакић.

На теми „Економске и политичке прилике на црногорском селу 1918—1941“ — радио је Милан Ивановић.

У току 1970. године Институт је инсистирао на што већем ангажовању спољних сарадника на обради тема из плана рада. Склопљени су уговори са четири спољна сарадника и свима је Институт пружио материјалну помоћ за истраживачки рад.

Учешће сарадника Института на научним скуповима

На II конгресу балканолога у Атини узели су учешћа др Јован Р. Бојовић и Радоман Јовановић.

На научном скупу поводом 30-годишњице Пете земаљске конференције у Загребу учествовали су др Јован Р. Бојовић и др Радоје Пајовић.

На симпозијуму поводом 50-годишњице Вуковарског конгреса поднијели су саопштења др Јован Р. Бојовић и др Димо Вујовић.

На научном скупу поводом стогодишњице бокелског устанка (1869) поднијели су саопштења др Димо Вујовић и Радоман Јовановић.

На научном скупу „Загреб у НОР-у и социјалистичкој револуцији“ поднио је саопштење др Радоје Пајовић.

Тринаестом међународном конгресу историчара у Москви присуствовало је осам научних радника Института.

Издавачка дјелатност

У току 1970. г. изашао је бр. 4 за 1969, и двоброј 1—2 за 1970. годину часописа „Историјски записи“. У двоброју је објављено пет чланака, 12 прилога, двије полемике, пет приказа, 10 биљешки и три хронике.

Издавачко-штампарско предузеће „Обод“, које штампа часопис, није на вријеме извршавало своје обавезе, па је то био један од разлога закашњења.

Тираж часописа у 1970. био је 1200 примјерака. Сталних претплатника у земљи било је 499, а у иностранству 48. Часопис замјењујемо са 61 институцијом у земљи и са 48 у иностранству.

Архив за раднички покрет

Поред пружања редовних услуга научним радницима, заинтересованим појединцима и институцијама, и обављања других административних послова, радници Архива су током 1970. године радили на сређивању преузете грађе РСУП-а, окружних и Републичког тужилаштва у виду збирки и из-

радили регистар, приновили и средили више десетина оригиналних докумената за предратни и ратни период; путем прекуцавања или фотокопирања прибавили из других архива неколико десетина докумената и средили их; средили приновљену мемоарску грађу; средили послјератну грађу Среског комитета СК Титоград и преузети дио грађе за изградњу пруге Никшић — Титоград; припремили за преузимање и преузели послјератну грађу бивших среских комитета СК Титоград, Колашин и Бијело Поље; ступили у контакт са већим бројем учесника револуционарног покрета Црне Горе ради прикупљања њихових сјећања.

Библиотека

У току 1970. године набављено је 240 књига и 456 свезака разних часописа.

Вршена је размјена издања Института са 61 институцијом у земљи и 48 у иностранству.

Од јуна 1970. године ангажован је вршилац дужности шефа библиотеке.

Општа служба и рачуноводство

Ове службе су обављале послове правног, кадровског, рачуноводствено-комерцијалног и техничког карактера. Припремиле су материјале и обезбиједиле услове за успјешан рад на сједницама Радне заједнице, извршних и стручних органа. Обавиле су и послове око израде нацрта општих и појединачних аката и других докумената Института, у складу са предметом пословања и годишњим планом рада.

Сарадња и координација са другим институцијама

Институт је доста успјешно сарађивао са органима и институцијама у Републици и извршавао према њима своје обавезе.

Институт је члан Заједнице институција за изучавање новије историје народа и народности Југославије, а Архив је уврстио у чланство Савеза друштава архивских радника Југославије и раду тих институција дао допринос према својим могућностима.